

La Comédiathèque

Criză și Pedeapsă

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Textele pieselor lui Jean-Pierre Martinez pot fi citite și descărcate gratuit.

Aceasta nu înseamnă însă că reprezentarea lor publică este gratuită.

Orice reprezentație publică, fie ea profesionistă sau de amatori, necesită o autorizație prealabilă și plata drepturilor de autor corespunzătoare.

Jean-Pierre Martinez este membru al SACD (*Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques*). Pentru orice cerere de autorizare privind reprezentarea unei piese, vă rugăm să contactați autorul prin intermediul site-ului său oficial:

<https://jeanpierremartinez.net/ro/contact-3/>

Criză și pedeapsă

Jean-Pierre Martinez

Traducere și adaptare în limba română: autorul

Un actor șomer, angajat de o bancă aflată în pragul falimentului,
descoperă că a fost recrutat ca să joace rolul țapului ispășitor.

Dar coșmarul abia începe...

PERSONAJE:

Iulian: actorul

Alex: directoarea (sau directorul)

Dani: asistenta (sau asistentul)

Maria: femeia de serviciu

Marina: soția actorului

Bernadeta: prima clientă

Daria: a doua clientă

*Personajele Marina, Maria, Bernadeta și/sau Daria
pot fi interpretate de aceeași actriță sau de actrițe diferite.*

© La Comédiathèque

Un birou sobru, dar impunător: o masă mare pe care se află doar un telefon care servește și drept interfon, prevăzut cu un bec verde și unul roșu, un fotoliu directorial capitonat, pivotant și pe roțile, precum și o măsuță pe care se află un obiect asemănător unui termos de aluminiu, deasupra căruia atârnă portretul înrămat al unui bărbat. Maria mătură. Alex intră într-un costum din trei piese sau într-un taior, după cum rolul este interpretat de un bărbat sau de o femeie.

Alex – Ah, Maria... Chiar voiam să stăm puțin de vorbă...

Maria se oprește din măturat.

Maria – Da, doamnă?

Alex – De câți ani măturați pentru noi, Maria?

Maria – Nu știu, doamnă. N-am numărat. Nu sunteți mulțumită de munca mea?

Alex – Ba da, Maria, dimpotrivă. Chiar voiam să vă felicit. Cunoașteți deviza băncii noastre?

Maria – Să mături întâi în fața propriei uși?

Alex – Foarte bine, Maria, exact! Datorită dumneavoastră, fațada Băncii Solidarității este mereu impecabilă. Iar fațada unei bănci este cartea ei de vizită, nu-i așa? Dacă fațada nu este curată, clienții ar putea să creadă că...

Maria – Nici bancherul nu e chiar curat...

Alex – Exact! Ați înțeles perfect, Maria.

Maria – Pot să-mi continui treaba, doamnă?

Alex – Nu chiar, Maria...

Maria – Bine...

Alex își drege glasul.

Alex – După cum știți, dragă Maria... Foarte dragă Maria... Aș spune chiar prea dragă Maria... E criză.

Maria – Da, doamnă?

Alex – Criza, Maria! Chiar dacă nu citiți în fiecare zi presa economică, tot ați auzit de ea, nu? Dar era să uit! Dumneavoastră sunteți spaniolă, nu-i așa?

Maria – Portugheză, doamnă...

Alex – Cu atât mai bine! Adică, voiam să spun, cu atât mai rău... Portugalia a trecut prin destule crize ca să știți despre ce vorbesc, nu?

Maria – Nu prea, doamnă...

Alex – În fine, e recesiune, iar lumea finanțelor este, firește, prima lovită de scăderea generală a valorilor...

Maria – Valorile...

Alex – Mă refer la valorile bursiere, desigur. Dar credeți-mă, Maria, de la depresia economică la depresie pur și simplu nu e decât un pas. Când bursa scade, scade și moralul. Iar când moralul ajunge la pământ, criza morală nu mai e departe.

Maria – Da, doamnă...

Alex – Dumneavoastră, Maria, nu-mi spuneți că nu sunteți puțin deprimată?

Maria – Sunt bine, doamnă, nu mă plâng...

Alex – Iertați-mă, Maria, dar când vă văd așa, cu mătura în mână... nu păreți tocmai întruchiparea bucuriei de a trăi.

Maria – Poate sunt doar puțin obosită în ultima vreme... De la atâta măturat în fața ușii dumneavoastră...

Alex – Ideea este, Maria, că nici banca noastră nu a fost cruțată de furtună... și trebuie să facem economii. Înțelegeți, nu-i așa?

Maria – Da, doamnă...

Alex – Pentru binele dumneavoastră, Maria, Banca Solidarității a fost nevoită să ia măsuri drastice și dureroase pentru a vă păstra locul de muncă. Un loc de muncă a cărui existență, vă pot spune acum, era serios amenințată.

Maria – Mulțumesc, doamnă...

Alex – Așadar, am plăcerea să vă anunț, Maria, că nu sunteți concediată.

Maria – Eu lucrez la negru, doamnă.

Alex – Oricum ar fi, veți putea continua să măturați în fața ușii noastre până la noi ordine. Și cine știe? Poate într-o zi vă voi lăsa să măturați chiar și biroul domnului director.

Maria – Mulțumesc, doamnă...

Alex – Evident, Banca Solidarității se așteaptă și din partea dumneavoastră la un mic efort, pentru a ne ajuta să păstrăm locurile de muncă. Fără slujbe nu există putere de cumpărare, fără cumpărături nu există încredere, iar fără încredere nu există slujbe. Cercul vicios al stagflației. Mă urmăriți?

Maria – Încerc, doamnă...

Alex – Toate astea vă depășesc, desigur, biata mea Maria, dar puteți avea încredere în mine... O să încerc să explic mai clar. În schimbul păstrării locului dumneavoastră de muncă, Banca Solidarității vă propune o reducere a salariului cu treizeci la sută. Presupun că vi se pare rezonabil, nu?

Maria – Treizeci la sută?

Alex – Aproape o treime, dacă preferați.

Maria – O treime mai puțin?

Alex – Păi da, nu mai mult! În vremurile astea, Maria, nici posturile de femeie de serviciu nu se găsesc pe toate drumurile. În curând, ca să măhuri într-o bancă, chiar și la negru, îți vor cere studii superioare! Plus, eventual, niște pile serioase și o promovare prin pat... Aveți diplomă de bacalaureat, Maria?

Maria – Nu, doamnă...

Alex – Presupun că nici relații sus-puse nu aveți?

Maria – Nu, doamnă...

Alex – Iar în privința promovării prin pat, dragă Maria, fără supărare, nu cred că toate atuurile sunt de partea dumneavoastră... Ce să-i faci, așa e viața... o mare loterie. Nici Banca Solidarității nu poate schimba asta. Unii se nasc în Elveția, cu un nume lung și un fizic avantajos, iar alții... În fine, veți fi de acord că propunerea noastră este mai mult decât generoasă. Ce părere aveți?

Maria – Ce părere am, doamnă?

Alex – Da, Maria... Nu este absolut necesar să aveți o părere, dar vă ascult. Totuși, încă mai trăim într-o democrație...

Maria pare într-adevăr să se gândească.

Maria – Ce părere am...

Alex – Trebuie să aveți o părere despre asta...

Maria – Cred că am o părere, doamnă... (*Maria ridică mătura ca s-o lovească.*) Uite ce părere am, doamnă!

Alex – Maria? Ați înnebunit?

Maria o urmărește pe Alex cu mătura până în culise.

Alex – Maria, calmați-vă! Până la urmă e doar o propunere! Și noi suntem pentru dialog social...

Se aud țipetele lui Alex din culise.

Alex – Au! Aoleu! Douăzeci la sută?

Maria – Mai vreți să simțiți mătura mea?

Alex – Zece la sută?

Maria – Zece la sută mărire?

Alex – Adică...

Revin amândouă pe scenă. Maria o ține pe Alex la respect cu mătura, pregătită să lovească din nou.

Alex – Foarte bine, Maria... Trebuie să știi când să închei o negociere, iar eu am înțeles că propunerea dumneavoastră nu este negociabilă... Avem o înțelegere. Banca Solidarității vă mărește salariul cu zece la sută.

Maria – Foarte bine, doamnă.

Alex – Dar spuneți-mi, Maria, sunteți tare la negocieri... Știm să apreciem calitățile angajaților noștri. Iar dumneavoastră nu duceți lipsă de caracter.

Maria – Mulțumesc, doamnă...

Alex – V-ar interesa un mic stagiul de formare, plătit integral, bineînțeles, ca să intrați în serviciul nostru de recuperare a creanțelor? Cum spuneam, e criză și sunt tot mai mulți rău-platnici...

Maria – Mai vreți una cu mătura, doamnă?

Alex se îndepărtează cu prudență.

Alex – Să uităm, Maria. Vă las să lucrați...

Maria – Mulțumesc, doamnă.

Alex iese sub privirea vigilentă a Mariei, care nu o scapă din ochi.

Eventual interludiu muzical, cântat și/sau coregrafiat. Se poate inspira din teatrul popular de păpuși: Alex revine într-un mod aproape mecanic, iar Maria o croiește cu mătura, ca eroul de bălci care îl altoiește pe jandarm. Alex și Maria ies.

Întineric.

Dani, asistenta, caricatura secretarei manierate și devotate, intră cu un dosar în mână, urmată de Iulian, vizibil stingherit în costumul prea strâmt și cravata cam obosită, menite să-l facă să pară un cadru de conducere.

Dani – Pe aici, vă rog... Acesta este biroul dumneavoastră, domnule.

Iulian (*uimit*) – Biroul meu? Chiar al meu?

Dani – Este puțin auster, știu. Dar puteți să-l înveseliți cu câteva tablouri pe pereți, dacă doriți.

Iulian – De ce nu...

Dani – În schimb, nu vă recomand ghivece, vase sau obiecte de genul acesta.

Iulian – Aha...

Dani – Pe scurt, orice lucru pe care cineva ar putea fi tentat să vi-l arunce în cap.

Iulian (*surprins*) – Desigur...

Dani – Și, evident, niciun cuțit de hârtie pe birou. Nici măcar un capsator.

Iulian – Și soția mea urăște când îmi las lucrurile împrăștiate...

Dani – În general, evităm orice obiect care ar putea fi folosit ca armă.

Iulian îi aruncă o privire neliniștită.

Dani – Alex vă va explica.

Iulian – Alex...?

Dani – Șefa departamentului. Ea v-a angajat. Nu este aici momentan, dar nu ar trebui să întârzie prea mult.

Iulian – Înțeleg... Dar activitatea dumneavoastră este...

Dani – Administrarea averilor.

Iulian – Exact...

Dani – Să spunem că îi ajutăm pe oamenii bogați să devină și mai bogați.

Iulian – O misiune nobilă... Și funcționează?

Dani – Nu întotdeauna, din păcate... Tocmai de aceea sunteți aici, nu-i așa?

Iulian – Așa? Nu prea știu, sincer. M-a trimis agenția pentru ocuparea forței de muncă... Dar... chiar nu e o greșală?

Dani – O greșală? Ce idee ciudată... De ce ar fi?

Iulian – Să zicem că nu am impresia că mă potrivesc cu adevărat pentru...

Dani – Nu e nicio greșală, stați liniștit, domnule Horia.

Iulian – Horea...

Dani – Am aici dosarul dumneavoastră, iar profilul corespunde perfect cu ceea ce caută Alex pentru acest post.

Iulian – Profilul meu... Nici nu știam că am unul. De obicei, potențialii angajatori nu par prea interesați de el...

Asistenta deschide dosarul și aruncă o privire în el.

Dani – Să vedem... Sunteți actor și șomer de aproximativ doi ani...

Iulian – Aproape trei, de fapt...

Dani – Psihologul de la agenția de ocupare vă descrie drept apatic, resemnat, cu tendințe spre culpabilizare și devalorizare de sine...

Iulian – Și acesta este profilul pe care îl căutați pentru post?

Ea preferă, vizibil, să nu răspundă.

Dani – O să vă dau tichetele de masă puțin mai târziu. Doriți o cafea, domnule Horia?

Iulian – Mulțumesc, dar mi-e mereu teamă că nu mai pot dormi... vreau să spun... noaptea.

Dani – Foarte bine. Dacă aveți nevoie de ceva, sunt în biroul alăturat. Trebuie doar să apăsați butonul interfonului.

Iulian – A, există și... Ca în filmele vechi alb-negru...

Îi arată butonul de pe telefon.

Dani – Numai că aici e în culori, vedeți? Butonul verde.

Iulian – Perfect...

Dani – Pe cel roșu să nu apăsați decât în caz de urgență extremă.

Iulian încearcă să glumească pentru a mai destinde atmosfera.

Iulian – Înțeleg... alarma.

Dani – Exact... Dar atenție, ca în trenurile de mare viteză: orice folosire abuzivă se pedepsește sever.

Nu știe prea bine dacă glumește sau nu.

Dani – Vă las să vă instalați.

Iulian – Mulțumesc...

Ea iese. El privește în jurul biroului, fără să știe prea bine ce să facă. Se oprește în fața portretului bărbatului de deasupra măsuței și îl contemplă nedumerit. Apoi privește obiectul pe care îl ia drept termos, îl ridică și ezită.

Iulian – Poate totuși ar fi bine să bea o cafea, să mă mai trezesc... (*Privește din nou în jur.*) Nu e nicio ceașcă... (*Deșurubează capacul.*) Poate capacul ține loc de ceașcă... (*Toarnă în capac conținutul presupusului termos, dar iese cenușă.*) La naiba, ce-i asta...?

Dani intră din nou. Iulian încearcă să pună capacul la loc în grabă, dar varsă cenușa. Se formează un mic nor pe care încearcă să-l împrăștie cu mâna. Dani îi aruncă o privire dezaprobată. El arată ca un copil prins cu mâta-n sac.

Iulian – Îmi pare rău, eu... Dar ce e chestia asta? Lampa lui Aladin? Credeam că o să iasă un duh și o să-mi spună să-mi pun trei dorințe.

Dani – Credeți-mă, nu e niciun duh acolo. Dar vă recomand să nu mai umblați la ea... (*Cu o privire neliniștitoare.*) Alex n-ar aprecia deloc. (*Revenind la zâmbetul profesional, îi întinde un carnet.*) Tichetele dumneavoastră de masă...

Iulian – Mulțumesc...

Dani (*plecând*) – Apropo, Alex a sunat. O să întârzie puțin.

Iulian – Foarte bine.

Dani iese. Din ce în ce mai stingherit, Iulian face turul biroului și încearcă să se așeze în fotoliu. Surprins de cât e de adânc, se redresează ca să adopte o postură mai demnă. Își pune coatele pe birou și încearcă să adopte o postură de director. Ridică receptorul telefonului ca să pară ocupat. Încearcă să mute telefonul și descoperă că este fixat de birou. Rămas fără idei, cască și alege o poziție mai comodă, cu picioarele pe masă. După un timp începe să moțăie. Soneria agresivă a telefonului îl trezește brusc. Speriat, cade din fotoliu. Se ridică și reușește să răspundă.

Iulian – Da...? Nu, nu... Ba da, da, faceți-mi legătura, mulțumesc... Alo, iubito? Da, da, totul merge foarte bine, nu-ți face griji... (*Încercând să glumească.*) În orice caz, încă nu m-au dat afară... Trebuie spus că încă n-am văzut-o pe șefa departamentului... De fapt, nici n-am început cu adevărat să lucrez... Ce trebuie să fac? Sincer, nici nu m-am gândit să întreb... Presupun că Alex îmi va explica. Da, așa se numește persoana care conduce departamentul... Nu știu dacă e nume sau prenume... Bine, te sun când aflu mai multe... Hai, nu te enerva! Te sun eu, da? Pupici.

Închide, ezită o clipă și apasă butonul verde al interfonului.

Iulian – Dani? Sunt Iulian... Da, Iulian din biroul de lângă al dumneavoastră... În regulă, scuze, data viitoare o să știu că nu trebuie să mă prezint când folosesc interfonul... Voiam doar să vă întreb... de fapt aș bea totuși o cafea, dacă nu vă deranjează prea mult... Cât zahăr? Să zicem trei, dacă nu abuzez. Mulțumesc mult, Dani...

O secundă mai târziu, Dani apare cu cafeaua.

Iulian – Ei bine... Serviciu rapid... Sunteți mai eficientă decât duhul din termosul ăla...

Dani îl privește puțin pieziș, apoi pune cafeaua pe birou și își recapătă aerul amabil.

Dani – Mai doriți ceva?

Iulian – Nu, mulțumesc, e bine... (*Ea se pregătește să plece.*) Ba da... (*Se întoarce.*) Pot să vă întreb ceva?

Dani – Vă rog...

Iulian – Care e, de fapt, munca mea?

Dani – Munca dumneavoastră?

Iulian – Ce ar trebui să fac?

Dani – Să faceți?

Iulian – Doar n-o să fiu plătit ca să nu fac nimic? Nu că m-ar scandaliza ideea, dar...

Dani – Sunteți aici ca să fiți de folos, domnule Horia.

Iulian – Ce fel de folos?

Dani – Să spunem că ține de... serviciul post-vânzare.

Iulian – Nu știam că într-un departament de administrare a averilor există și...

Dani – Alex vă va explica mai bine decât mine.

Iulian – Bine...

Dani – Mai este ceva ce ați vrea să știți, domnule Horia?

Iulian – Ăă, nu... Ba da... Cine e tipul ăsta deasupra termosului?

Dani – Termosul?

Iulian – Din fotografie!

Dani – A... el...

Iulian – Angajatul lunii?

Dani – Predecesorul dumneavoastră.

Iulian – Și unde este acum?

Dani – În termos.

Iulian – Poftim?

Dani – Este o urnă funerară.

Iulian – A, înțeleg... Aha... Și de ce a murit bietul om, de-i țineți așa un cult domestic?

Dani – A murit în exercițiul funcțiunii.

Iulian – Funcțiunii?

Dani – Aceleia care urmează să devină a dumneavoastră.

Iulian – Serviciul post-vânzare.

Dani – Exact.

Iulian – Accident de muncă?

Dani – Se poate spune și așa. Altceva?

Iulian (*năucit*) – Pentru moment cred că ajunge...

Dani iese. Iulian se oprește în fața portretului, pe care îl privește acum cu alți ochi și cu o neliniște crescândă. Apoi ridică urna cu grijă.

Iulian – Deci nu era zaț de cafea...

Butonul roșu mare începe să clipească și se aude o alarmă. Iulian, panicat, nici nu apucă să ridice receptorul. O femeie de afaceri, foarte sigură pe ea, intră în trombă, iar alarma se oprește.

Alex – Deci dumneavoastră sunteți.

Iulian – Da, adică... eu?

Îi trage din prima o palmă.

Alex – Na, pentru început.

Iulian (*stupefiat*) – Bună ziua, doamnă...

Alex – Ori sunteți escroc, ori incompetent. Care dintre ele?

Iulian – Care dintre ce?

Alex – Sunteți necinstit sau incapabil?

Iulian – Eu... nu știu... Chiar trebuie să aleg?

Alex – Asta e tot ce aveți de spus?

Iulian – Adică...

Alex – Mai vreți una?

Iulian – Ăă, nu... Dacă se poate evita...

Alex – Știți cât mă va costa povestea asta?

Iulian – Îmi pare sincer rău...

Alex – Îi pare rău... Nu, serios, vă bateți joc de mine!

Iulian – Vă asigur că...

Alex – Și acum, evident, o să-mi spuneți că n-aveți nicio vină.

Iulian – N-aș merge chiar atât de departe, dar...

Alex – Ghinion pur, nu? Asta vreți să spuneți?

Iulian – Poate că... Dar despre ce vorbiți, mai exact?

Alex – Sigur, faceți pe nevinovatul...

Iulian – Iertați-mă.

Alex – Și acum ce facem?

Iulian – Nu știu...

Alex – Aveți vreo soluție?

Iulian – Niciuna...

Alex – Sunteți jalnic.

Iulian – Da, și soția mea îmi spune des asta...

Alex – Și, evident, toate astea nu vă împiedică să dormiți, nu?

Iulian – Vă pot oferi o cafea?

Alex – Sigur că da... Dar cu o cafea nu mă îmbunați.

Iulian – Nici nu mi-ar trece prin cap...

Alex – Și să știți că n-o să luați nimic cu dumneavoastră în Rai.

Iulian – Promit...

Alex (*schimbând tonul*) – E ciudată expresia asta, nu vi se pare?

Iulian – Care expresie?

Alex – „N-o să iei nimic cu tine în Rai.” Păi dacă ajungi în Rai, ce ai mai vrea să iei cu tine? Doar e Raiul.

Iulian – Da... presupun că găsești acolo tot ce-ți trebuie...

Alex (*revenindu-și*) – Dar nu încercați să schimbați vorba!

Iulian – Iertați-mă, eu...

Alex – Sunteți un idiot.

Iulian – Adică... sunt la început și...

Alex – La început în prostie, vreți să spuneți?

Iulian – Da, cam așa...

Alex – Atunci vă prezic o carieră strălucită!

Iulian – Mulțumesc...

Alex – Ne vom revedea, domnule... mai repede decât credeți.

Iulian – Cu plăcere, doamnă...

Alex – Și mai faceți și mișto de mine?

Alex ezită, ca și cum ar căuta ceva. Se îndreaptă spre portret, îl dă jos și i-l trânteste lui Iulian în cap, apoi iese furioasă. Iulian rămâne năuc, cu rama atârându-i pe umeri. Dani revine, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca să ia ceașca goală.

Dani – Totul e bine, Iulian?

Iulian – Ăă... da, mulțumesc...

Dani – Încă o cafea?

Iulian – Mulțumesc, ajunge...

Dani îi aruncă o privire și observă rama de pe umerii lui.

Dani – Îmi permiteți? (*Se apropie, îi scoate rama și o pune la loc.*) Nu vă faceți griji, o vom înlocui. Suntem obișnuiți.

Iulian – Obişnuieţi? Dar... cine era nebuna asta?

Dani – A, ea... A fost... prima dumneavoastră întâlnire.

Iulian – Prima mea întâlnire?

Dani – Alex vă va explica...

Iulian – Nu, gata! Alex nu-mi mai explică nimic! N-am venit aici ca să fiu bătut!

Dani – Ba... tocmai de asta.

Iulian – Poftim?

Dani – Pentru asta sunteţi aici, domnule Horia. Ca şi predecesorul dumneavoastră.

Iulian – Ca să fiu insultat şi pălmuit?

Dani – Riscurile meseriei...

Iulian – Care meserie?

Dani – Cea pentru care primiţi salariu!

Iulian – Şi dacă nu sunt de acord?

Dani – Doar nu credeţi că o să vă plătim ca să nu faceţi nimic, domnule Horia. Să fim rezonabili... Vă reamintesc că nu aveţi nicio competenţă. Sunteţi actor...

Iulian – Foarte bine, atunci îmi dau demisia... Nu mai rămân niciun minut în azilul ăsta de nebuni.

Dani – Vă rog, aşteptaţi măcar să se întoarcă Alex. A, uite că tocmai vine...

Alex, persoana care l-a pălmuit pe Iulian mai devreme, intră.

Iulian (*stupefiat*) – Alex... dumneavoastră sunteţi?

Alex (*cu multă amabilitate*) – Încântată, domnule.

Dani – Vă las...

Iulian – Nu mai înţeleg nimic... E un coşmar...

Alex – Iertaţi-mă pentru mica scenetă de mai devreme, dar era, de fapt, un ultim test în condiţii reale. Înainte de botezul focului...

Iulian – Botezul meu de...

Alex – Consideraţi că a fost un interviu de angajare. Şi, de altfel, l-aţi trecut cu brio. Felicitări, domnule Horia!

Iulian – Mulţumesc, dar... puteţi să-mi explicaţi, în sfârşit, în ce constă postul meu? Asistenta dumneavoastră n-a vrut să-mi spună nimic...

Alex – E foarte simplu. O să înțelegeți imediat. Știu că sunteți un om inteligent, domnule Horia, chiar dacă aveți o față de prost și nicio diplomă care să demonstreze contrariul.

Iulian – Totuși, am urmat și niște cursuri de actorie, ca audient liber...

Alex – Și credeți-mă, asta vă poate fi de mare folos în noile dumneavoastră atribuții. După cum știți, suntem un departament de administrare a marilor averi.

Iulian – Da...

Alex – Adică ne ocupăm să facem să crească economiile clientelor noastre bogate, vânzându-le tot felul de produse financiare, mai mult sau mai puțin proaspete.

Iulian – Numai cliente?

Alex – Ați fi surprins să vedeți câtă avere ajunge, mai devreme sau mai târziu, în mâinile văduvelor. Ați auzit de fondurile de pensii?

Iulian – Vag...

Alex – Fondurile de pensii sunt banii pentru bătrânețe. Și, după cum probabil ați observat, femeile trăiesc în medie mai mult decât bărbații. Așa că printre pensionarii înstăriți găsești foarte multe văduve.

Iulian – Înțeleg...

Alex – Atunci înțelegeți și de ce avem atâta grijă de clientela noastră feminină.

Iulian – Desigur...

Alex – Mai ales că femeile au și marele avantaj, pentru noi, că nu înțeleg absolut nimic din produsele financiare pe care li le propunem.

Iulian – Nici eu nu sunt sigur că...

Alex – Nu vă faceți griji. Vă mărturisesc că nici eu nu înțeleg mare lucru. De fapt, de multă vreme nu mai înțelege nimeni nimic... În orice caz, de când a murit soțul meu.

Iulian – Sunteți văduvă?

Face un gest spre portretul de pe perete.

Alex – Din păcate... Dragul meu soț ne-a părăsit de ceva vreme...

Iulian – A, deci el este...

Alex privește spre ramă și observă stricăciunile.

Alex – Dar ce i s-a întâmplat?

Iulian – Tocmai voiam să vă întreb același lucru...

Alex – A, da, e adevărat... M-am ambalat puțin mai devreme. Dar știți cum e... Sunteți actor. Când intri cu totul în personaj... În fine, clienta noastră tipică este ceea ce noi numim, în jargon, „văduva din cartierul de lux”.

Iulian – Am înțeles...

Alex – La bursă e ca la cazino: pe termen lung, casa câștigă întotdeauna. Clientul nu poate câștiga de fiecare dată. Asta e partea pe care „văduva din cartierul de lux” o acceptă mai greu. Mă urmăriți?

Iulian – Încerc.

Alex – Și, oricât am spune, domnule, criza îi atinge și pe cei bogați.

Iulian – Desigur...

Alex – Iar când bogații sunt mai puțin bogați, banca lor devine și ea mai săracă.

Iulian – Logic.

Alex – Între noi fie vorba, suntem în pragul falimentului...

Iulian – Serios?

Alex – Evident, contribuabilul ne va salva încă o dată, așa că pentru noi nu e chiar o tragedie... Am mai văzut noi din astea, nu?

Iulian – Dacă spuneți dumneavoastră...

Alex – Dar „văduva din cartierul de lux” nu-și va mai vedea banii. Așa că e de înțeles dacă simte nevoia să se descarce puțin.

Iulian – E firesc.

Alex – Să-și verse nervii pe cineva anume.

Iulian – Mhm...

Alex – Și aici interveniți dumneavoastră.

Iulian – Eu?

Alex – Considerați-vă un fel de partener de sparring pentru milionare ruinate care simt, temporar, nevoia irezistibilă de a lovi pe cineva.

Iulian – Eu mă simt mai degrabă ca un sac de box...

Alex – Haideți, Iulian! Un bărbat în toată firea! Până la urmă sunt doar niște femei firave!

Iulian – Sincer, nu cred că sunt omul potrivit pentru asta...

Alex – Vă reamintesc că ați semnat un contract, domnule Horia...

Iulian – Și de ce nu le primiți chiar dumneavoastră pe clientele pe care le-ați ruinat?

Alex – Pentru că eu conduc această filială și reprezint continuitatea instituției financiare. Port răspunderea pentru tot, dar, exact ca unui ministru al Sănătății sau unui înalt ierarh al Bisericii, nu mi se poate imputa nimic fără să fie compromisă grav credibilitatea tuturor celor aflați deasupra mea. Este vorba despre însăși supraviețuirea acestei companii, domnule Horia. Ce spun eu? A întregii societăți! Cel de Sus nu poate fi făcut vinovat de nimic. Cel de jos trebuie să plătească pentru toți ceilalți. Iar cel mai de jos exemplar pe care l-am găsit pe scara hominizilor, Iulian, dar căruia totuși îi putem pune un costum fără să-i lungim mânecile până la genunchi, sunteți dumneavoastră! Un actor șomer!

Iulian – Și soțul dumneavoastră?

Alex – Soțul meu avea și el o față de prost, cam ca a dumneavoastră.

Iulian – Înțeleg...

Alex – Măcar duceți la capăt perioada de probă. După aceea hotărâți.

Iulian face un semn spre portret.

Iulian – Dacă mai sunt în viață...

Alex – Gândiți-vă la salariu și la situația locurilor de muncă din țara asta... Și pentru cei săraci e criză, Iulian. Gândiți-vă la soția dumneavoastră. La copii.

Iulian – N-am copii.

Alex – Atunci gândiți-vă la soție. La fața pe care o va face dacă vă întoarceți acasă în seara asta și îi spuneți că iar v-au dat afară din prima zi.

Iulian – Nu-mi lăsați prea mult de ales...

Alex – Nu am nicio îndoială că sunteți făcut pentru postul ăsta, domnule Horia. Și credeți-mă, am văzut destui candidați. Ați atins fundul prăpastiei, Iulian. Mai jos nu prea se poate. De aici nu puteți decât să urcați. V-a spus vreodată cineva că aveți o mutră care cere palme?

Iulian – Da, soția mea îmi spune des. Dar nu sunt sigur că, din gura ei, este un compliment...

Dani intră.

Dani – A sosit persoana programată la domnul... O las să aștepte?

Alex – Haideți, mai încercați o dată. O să vedeți. Până la urmă o să vă placă, o să vedeți.

Iulian – Nu mai e încă un test, sper?

Dani – Nu, credeți-mă. Asta e o clientă adevărată. Și nu pare deloc mulțumită...

Alex – Mult noroc, Iulian... Și țineți minte: sunteți vinovat de tot, dar nu sunteți responsabil de nimic.

Alex iese. Dani se apropie de măsută, întoarce „termosul” ca și cum l-ar pune în poziția corectă, apoi ia rama de pe perete și iese cu ea. Butonul roșu începe din nou să clipească și alarma pornește. Bernadeta, o mare doamnă cu aer foarte distins, intră în trombă.

Bernadeta – Nenorocitul! M-ați ruinat!

Iulian – Luați loc, vă rog...

Bernadeta privește în jur, surprinsă.

Bernadeta – Nu e niciun scaun!

Iulian – Așa e... Bine că mi-ați spus.

Bernadeta – Și dacă ar fi fost, vi l-aș fi spart în cap.

Iulian – Probabil tocmai de asta nu este...

Bernadeta – O să plătiți pentru asta... *(Scoate din geantă un revolver și îl îndreaptă spre el.)* Dacă credeți în Dumnezeu, acum e momentul pentru ultima rugăciune.

Iulian *(cu o mână pe telefon)* – Eu cred că e momentul să apăs butonul roșu...

Bernadeta – Nu mai faceți pe viteazul acum, nu?

Iulian – Vă rog, aveți grijă... Armele astea se descarcă foarte ușor...

Bernadeta – Perfect. Exact asta voi spune! S-a descărcat singură, domnule judecător!

Iulian – Dar... ce vreți de la mine?

Bernadeta – Vreau să-mi dați banii înapoi.

Iulian – Asta, din păcate, nu stă în puterea mea, doamnă. Vă jur... Sunt vinovat de tot, dar nu sunt responsabil de nimic.

Bernadeta – Foarte bine. Atunci o să aveți moartea mea pe conștiință.

Întoarce arma spre propria tâmplă. El intră în panică.

Iulian – Vă rog, nu faceți asta... Până la urmă sunt doar bani.

Bernadeta – Trei milioane de euro.

Iulian – A, da... totuși...

Bernadeta – Abia dacă mi-a mai rămas din ce trăi!

Iulian – Cât?

Bernadeta – Cam zece milioane.

Iulian – A, da... totuși...

Bernadeta – Cu zece milioane, în ziua de azi, nu ajungeți prea departe, să știți...

Iulian – Îmi imaginez...

Alex intră. Surprinsă, Bernadeta face un pas înapoi și își îndreaptă din nou revolverul spre tâmplă.

Bernadeta – Nicio mișcare, sau îmi zbor creierii!

Alex – Din partea conducerii departamentului, doamnă, vreau înainte de toate să vă asigur de întreaga noastră solidaritate.

Bernadeta – Inclusiv financiară?

Alex – Mai degrabă psihologică. Ascultați, Beatrice, îmi permiteți să vă spun Beatrice?

Bernadeta – Dacă vreți, dar mă cheamă Bernadeta.

Alex – Tocmai ați pierdut trei milioane de euro, deci este firesc să fiți în stare de șoc.

Bernadeta – Așa este...

Alex – În realitate, sunteți cam în aceeași stare de tulburare psihică precum cineva plătit cu salariul minim care tocmai a câștigat la loto.

Bernadeta – Vă bateți joc de mine!

Alex – Lăsați-mă să termin! Aceeași stare, dar pe dos: dumneavoastră trebuie să acceptați ideea că nu mai sunteți chiar atât de bogată ca înainte.

Iulian – Totuși, i-au rămas zece milioane de euro...

Bernadeta – Dumneavoastră nu v-a întrebat nimeni nimic! De altfel, totul s-a întâmplat din cauza totalei dumneavoastră incompetențe în materie de investiții! Îndrăzniți să spuneți contrariul?

Iulian – Eu... nu...

Bernadeta – Vedeți? Recunoaște și singur. E un idiot!

Alex – Tocmai la asta ajungeam, doamnă. Suntem pe deplin conștienți de limitele acestei ființe moi și lipicioase, care, din păcate, a abuzat de încrederea noastră, precum și de încrederea dumneavoastră.

Bernadeta – Molău.

Alex – Și chiar dacă, din motive juridice destul de obscure, nu-l putem da afară, vom avea grijă să fie pedepsit exemplar.

Bernadeta – A, da? Cum?

Alex – Pentru început, ne gândim la pedepse corporale. Nu vi se pare că omul ăsta are o față care cere palme?

Bernadeta – Ba da...

Alex îi trage pe neașteptate o palmă lui Iulian.

Alex (către Bernadeta) – Hai, nu vă sfiți. Încercați și dumneavoastră. O să vedeți, vă descarcă.

Bernadeta – Credeți?

Alex – Aveți încredere în mine.

Bernadeta îi trage și ea o palmă lui Iulian.

Alex – Ei?

Bernadeta – E adevărat că te descarcă...

Iulian – Da, numai mie nu-mi face bine!

Alex – Mă întreb chiar dacă nu cumva este posedat de demonul finanțelor...

Alex îndreaptă un crucifix spre Iulian.

Alex – Bernie Madoff, ieși imediat din trupul ăsta! Funcționează de fiecare dată, doar că efectul nu se vede întotdeauna pe loc...

Bernadeta – Nu credeți că ar trebui ars, pentru mai multă siguranță? Cum ardeau odinioară vrăjitorii...

Alex – În orice caz, pe termen lung, am putea lua în calcul incinerarea...

Telefonul Bernadetei sună. Răspunde.

Bernadeta – Da? A, da, scuzați-mă... Nu, nu, ajung la dumneavoastră în vreo jumătate de oră... Mulțumesc, pe curând... (*Își pune telefonul deoparte.*) Scuzați-mă, era coaforul meu. Uitasem că am programare în dimineața asta. Am fost atât de tulburată...

Alex – Și e de înțeles...

Bernadeta – Trebuie să plec... Știți cât durează să prinzi o programare la un coafor cu adevărat bun? Și mâine se mărită fiica mea. Iar soțul meu n-o să vadă asta.

Iulian – De ce?

Bernadeta – Pentru că a murit! (*Către Iulian.*) Dumneavoastră, însă, o să mai auziți de mine... (*Către Alex.*) Mulțumesc, aveți dreptate, m-am mai liniștit puțin.

Alex – Rămân la dispoziția dumneavoastră, doamnă.

Clienta iese.

Alex – N-a mers chiar rău, nu? Pentru un botez al focului... Bravo, v-ați descurcat foarte bine.

Iulian (*frecându-și obrazul*) – Serios?

Alex – Mă rog, ați scăpat cu bine... Când au porniri sinucigașe, trebuie neapărat să le canalizăm tendințele autodistructive și să le transformăm într-o agresivitate pozitivă, orientată spre altcineva.

Iulian – Iar „altcineva” sunt eu...

Alex – V-ați descurcat excelent, Iulian. Dacă o țineți tot așa, peste trei luni primiți contract pe perioadă nedeterminată.

Iulian – Nu știu ce să spun... Dar ați văzut? Era cât pe ce să mă omoare!

Alex – Dar n-a făcut-o.

Iulian – Tot mi-a tras o palmă! Și dumneavoastră la fel!

Alex – Vă spun direct, domnule Horia.

Iulian – Horea.

Alex – Cu fața dumneavoastră de ratat și cu CV-ul care arată ca meniul de Crăciun al unei cantine pentru nevoiași, ce credeți că puteți spera de la viață?

Iulian – Nu mare lucru, știu...

Alex – Presupun că și în slujbele pe care le-ați avut înainte vi s-a tras adesea, pe nedrept, câte o săpuneală serioasă, nu?

Iulian – Slujbele pe care le-am avut înainte...

Alex – Cu fața asta care cere palme, îmi imaginez că și la școală profesorii v-au altoit destul, nu?

Iulian – Studiile mele...

Alex – Ei bine, aici măcar veți fi plătit pentru asta. Iar conducerea vă va purta, în secret, cea mai înaltă considerație.

Iulian – Totuși, îmi risc pielea!

Alex – Tocmai de aceea veți fi considerat un erou, Iulian! Ce spun eu? Aproape o divinitate! Pun pariu că, după mutra asta smerită, ați fost și băiat de altar, nu?

Iulian – Nu...

Alex – Atunci țineți minte: „Eu sunt Mielul lui Dumnezeu care ia asupra lui păcatele lumii!” Luând asupra dumneavoastră toate greșelile companiei noastre, veți fi Iisus Hristos al nostru, Iulian. Aveți chiar și inițialele. E un semn!

Iulian – Inițialele?

Alex – I.H.! Iisus Hristos! Iulian Horia!

Iulian – Horea.

Alex – Da, bine, la inițiale nu schimbă nimic, nu?

Iulian – Nu...

Alex – Adevărat vă spun, domnule Horia, erați predestinat să ocupați postul acesta de țap ispășitor. Bine ați venit printre noi!

Iese. Iulian se prăbușește în fotoliu. Bernadeta revine împreună cu Alex. Iulian se ridică.

Bernadeta – Încă ceva...

Iulian – Vă rog...

Bernadeta – Sunteți chiar un molău.

Bernadeta îi mai trage o palmă.

Alex – Haideți, Iulian, întoarceți și celălalt obraz!

Iulian, aproape în transă, se conformează. Bernadeta îi trage încă o palmă.

Bernadeta – Chiar face bine...

Alex – Nu-i așa? Puteți să-i dați și un șut bun în fund, dacă aveți chef.

Bernadeta – Serios?

Alex – Iulian?

Iulian (*întorcându-se*) – Da?

Bernadeta profită și îi trage un șut în fund.

Bernadeta – A, da, chiar te descarcă...

Alex – La revedere, doamnă. Nu vă conduc. Știți drumul? Reveniți oricând. Sunteți ca acasă!

Bernadeta pleacă.

Alex – Deja vă adoră...

Iulian – Credeți că va reveni des?

Alex – Îmi amintiți de soțul meu, Iulian. Cine știe? Poate într-o zi ajung să mă căsătoresc cu dumneavoastră.

Iulian – Dar eu sunt deja căsătorit...

Alex – Oricum, felicitări. M-ați surprins plăcut. Ați devenit deja un preș adevărat.

Iulian – Mulțumesc.

Alex – O să vedeți, până la urmă o să vă placă.

Iulian – Totuși... palmele mai treacă-meargă, dar un glonț... Poate că sunt preș, dar n-am chef să mă găurească nimeni.

Alex – Și inspectorii de muncă mai încasează câte un foc de pușcă la serviciu și tot se găsesc candidați... E criză, Iulian! Aici, măcar, vorbim de calibre mici. Arme care încap într-o geantă Vuitton...

Iulian – Se vede că nu sunteți în locul meu...

Alex – Sunteți amuzant, Iulian... Normal că nu sunt în locul dumneavoastră: vă plătesc tocmai ca să fiți în locul meu. Ascultați, îmi sunteți simpatic, așa că vă propun ceva: primă pentru fiecare două palme și bonus pentru fiecare rană prin împușcare. Cum vi se pare?

Iulian – Aș prefera o vestă antiglonț.

Alex – Haideți, domnule Horia... Cei mai mari echilibriști lucrează fără plasă. Tocmai asta dă măreție meseriei lor. Sunteți artist, Iulian!

Alex iese. Telefonul sună.

Iulian – Da, iubito, tu ești... A, ți se pare că am vocea ciudată? Nu, nu, totul e bine... Ascultă, e un fel de... E greu de explicat... Tocmai am primit prima clientă... A mers, să zicem, destul de bine... Cel puțin așa spune șefa mea... Da, de ce nu... tocmai am primit tichetele de masă... Bine, ne vedem imediat... (*Închide.*) Nu-mi vine să cred că am spus că merge destul de bine...

Dani revine, purtând de data aceasta un halat alb, ca pentru un consult medical. Are un pahar în mână, pe care îl pune pe birou.

Dani – Ei, Iulian? Nimic rupt?

Iulian – Nu cred...

Dani – Totuși, o să vă consult puțin, bine? Un simplu control de rutină, nu vă faceți griji. Ridicați-vă, vă rog.

Se ridică. Ea îi face o examinare sumară cu câteva instrumente medicale pe care le poartă la gât sau în buzunarele halatului.

Dani – Deschideți gura și scoateți limba, vă rog... Mulțumesc... Aplecați-vă puțin în față și spuneți „treizeci și trei de milioane”... Perfect... Cred că mai sunteți apt de serviciu. Felicitări. (*Îi întinde o pastilă și paharul cu apă.*) Luați totuși asta, o să vă facă bine.

Iulian – Nu e otravă, sper.

Dani – Haideți... De ce aș vrea să vă otrăvesc?

El înghite pastila fără să protesteze.

Iulian (*făcând un semn spre măsuță*) – Și el de ce a murit?

Dani – El?

Iulian – Tipul din termos.

Dani – De unde ați scos ideea că e cineva închis în termosul acela?

Iulian – Dumneavoastră mi-ați spus mai devreme!

Dani – Eu v-am spus că este cineva închis într-un termos?

Iulian – Dar NU este un termos!

Dani – Atunci de ce spuneți că e cineva închis înăuntru?

Ea ia paharul gol, se apropie de termos și, ca prin magie, îl umple cu cafea, spre uluirea lui Iulian.

Dani – O cafea, ca să dispară gustul medicamentului?

Iulian – Nu, mulțumesc...

Dani – Atunci o beau eu. (*Golește paharul.*) Vedeți? Nici asta nu e otravă... E adevărat, nu mai e prea caldă.

Iulian rămâne uluit, începând să se îndoiască de propria minte. Marina intră în birou, cu o apariție banală și fără prea multă eleganță. Personajul Marinei poate fi interpretat de aceeași actriță care o joacă pe Bernadeta.

Dani – A, aveți o nouă vizită... (*În șoaptă.*) Și nu pare prea bine dispusă...

Iulian – E soția mea.

Dani – Foarte bine, v-o las... Vreau să spun, vă las singuri.

Dani iese. Marina o urmărește cu o privire suspicioasă.

Marina – Ai o asistentă numai pentru tine?

Iulian – Nebunie, nu?

Marina – Și birou separat?

Iulian – Nu-i rău, nu?

Marina – Ei? Vezi că am avut dreptate să te fac să lași teatrul și să-ți găsești, în sfârșit, un serviciu adevărat!

Iulian – Da...

Marina – Și cum merge?

Iulian – Ascultă... sincer, nu prea știu ce să-ți spun.

Marina – Nu vor să te păstreze, așa-i?

Iulian – Nu, eu... Nu sunt sigur că vreau să rămân.

Marina – Glumești?

Iulian – N-o să mă crezi, dar... aici mă calcă în picioare.

Marina – Și pe mine mă calcă șeful în picioare, Iulian.

Iulian – Serios?

Marina – Mă calcă în picioare colegii. Clienții. Toată lumea! Dar trebuie să câștigăm și noi o pâine!

Iulian – Nu, eu când spun „mă calcă în picioare”, vreau să spun că... mă lovesc de-adevăratelea, înțelegi?

Marina – Te lovesc de-adevăratelea?

Iulian – Îmi trag palme!

Marina – A...

Iulian – Și șuturi în fund!

Marina – Și asta e tot ce-ai găsit?

Iulian – Pentru ce?

Marina – Ca să te eschivezi iar!

Iulian – Deloc!

Marina – Te avertizez, Iulian, asta e ultima ta șansă. Dacă nici postul ăsta nu ești în stare să-l păstrezi, de data asta te părăsesc.

Iulian – Nu te enerva, iubito, doar spuneam... Era o vorbă. Da, sigur că o să păstrez slujba.

Marina – Bine... Ai promis?

Iulian – Pe capul... Uite, pe capul predecesorului meu.

Marina – Bun, atunci te las. Trebuie să fug.

Iulian – Nu mănânci cu mine? Ți-am spus, am tichete de masă!

Marina – Scuze, rămâne pe altă dată. Uitasem complet că trebuie să iau deja masa cu mama.

Iulian – A, da?

Marina – E luni, Iulian... Lunea iau întotdeauna masa cu mama.

Iulian – Sigur... Scuză-mă că nu m-am gândit.

Marina – Hai, curaj.

Iulian – Și ție.

Ea pleacă, apoi se răzgândește.

Marina – A, apropo... Poți să-mi dai mie tichetele tale de masă, dacă tot nu le folosești?

Iulian – Sigur, iubito, uite-le.

Iulian îi întinde carnetul cu tichete.

Marina – Mulțumesc. Bun, plec. Ne vedem diseară?

Iulian – Da.

Marina – Poftă bună, totuși.

Dani revine cu un teanc de scrisori.

Dani – Doamna Horia nu pare prea ușor de mulțumit...

Iulian – Trebuie să știi cum s-o iei...

Dani – Pofțiți, corespondența dumneavoastră.

Pune scrisorile pe birou.

Iulian – Am și corespondență?

Dani – Sigur!

Aruncă o privire la plicuri.

Iulian – Ce sunt?

Dani – Mai ales scrisori cu insulte. Și amenințări, desigur... Câteva plicuri-capcană, dar foarte rar. Și oricum nu sunteți obligat să le deschideți. Vreți să vi le iau chiar acum?

Iulian – Da, mulțumesc...

Dani – Foarte bine, domnule Horia... Dacă-mi permiteți, o să deschid totuși una-două înainte să le trimit la echipa pirotehnică. Unele sunt chiar amuzante. Știu că n-ar trebui, dar nu mă pot abține să citesc câteva...

Dani ia scrisorile și pleacă. Iulian se lasă în fotoliu și încearcă să-și tragă sufletul. Se aude o explozie.

Iulian – Curiozitatea se plătește...

Dar Iulian abia apucă să ofteze. Becul roșu începe iar să clipească și alarma sună. Daria, o îmbogățită puțin vulgară, intră în birou. Personajul Dariei poate fi interpretat de aceeași actriță care o joacă pe Bernadeta și/sau Marina.

Daria (sec) – Bună ziua.

Iulian – Bună ziua. Vreți să-mi trageți o palmă direct sau preferați să mă insultați întâi?

Daria (*surprinsă*) – Recunosc că e tentant, cu fața pe care o aveți, dar...

Iulian – Nu vă sfiți. O merit, vă asigur.

Daria – Nu, serios, eu...

Iulian – Măcar un șut în tibie! Trebuie să-mi justific salariul!

Daria – Nu înțeleg... Datorită sfaturilor dumneavoastră excelente, mi-am triplat capitalul în doi ani.

Îi întinde mâna. El se retrage instinctiv, ca și cum ea s-ar pregăti să-i tragă o palmă.

Daria – Daria.

Își revine și îi strânge mâna.

Iulian – Datoria?

Daria – Nu. Daria. Datoria e altceva.

Iulian – Scuzați-mă, cred că am obrazul puțin umflat...

Daria – În fine, eu venisem, dimpotrivă, să vă mulțumesc și...

Iulian – Să-mi mulțumiți?

Daria – Pofțiți, v-am adus chiar și niște bomboane...

Scoate din geantă o cutie de bomboane și i-o întinde. El pare foarte surprins, apoi își pierde cumpătul și aruncă cutia cât colo, împreună cu conținutul ei.

Iulian – Nu vreau bomboanele dumneavoastră!

Daria – Scuzați-mă, dacă știam, aduceam ciocolată. Vă place ciocolata?

Iulian – Îmi pierdeți timpul, înțelegeți?

Daria – Atunci flori?

Iulian – Chiar credeți că n-am altceva de făcut?

Daria – Nu, desigur, dar...

Iulian – Și vă dați seama ce spuneți?

Daria – Ce?

Iulian – Sunteți de trei ori mai bogată decât înainte! Și ce ați făcut pentru asta?

Daria – Nimic...

Iulian – Și nu vă e rușine?

Daria – Nu...

Iulian – Veniți puțin încoace!

Ea se conformează. El o așază pe genunchi și îi dă câteva palme la fund.

Iulian – Nu vă e rușine?

Daria – Acum începe să-mi fie...

Iulian – Și acum, afară!

Daria – Foarte bine, domnule Horia...

Daria pleacă, rușinată. Dani intră în trombă, cu fața înnegrită de explozia unui plic-capcană.

Iulian – Acum ce mai e?

Dani – Îmi pare foarte rău pentru neînțelegere. Evident, a fost o eroare. De obicei, numai clientele nemulțumite cer întâlnire. Iar după cum vedeți, eu eram încă în stare de șoc...

Alex intră. Dani dispare discret.

Iulian – Sunt foarte jenat. Am crezut că... Poate m-am lăsat puțin dus de val...

Alex – Într-adevăr... *(Cu o vizibilă excitație.)* Nu știam că sub aerul ăsta de câine bătut se ascunde un adevărat pitbull...

Iulian – Nu mă concediați pentru abatere, nu? Soția mea ține foarte mult să păstrez postul.

Alex – Să vă concediez? Nici vorbă! De altfel, clienta părea încântată de mica dumneavoastră întrevedere. Se gândește chiar să ne încredințeze și restul economiilor.

Iulian – Serios?

Alex – Mă întreb dacă n-ar trebui să vă extind aria de competență, Iulian.

Iulian – Competența mea...

Alex – Dar înainte, bineînțeles, ar trebui să vă mai supun unui mic test, ca să verific dacă aveți suficientă fermitate.

Începe să se dezbrace.

Alex *(cu o exaltare evidentă)* – Și eu câștig bani în timp ce dorm, Iulian... Merit o pedeapsă zdravănă...

Apasă butonul roșu, care începe să clipească, iar alarma pornește.

Întuneric.

Lumină.

Alex se îmbracă la loc, iar Iulian își aranjează și el hainele. Dani intră cu un portret nou și îl agață pe perete în locul celui vechi. Este o imagine a lui Hristos răstignit. Iulian se apropie și îl privește.

Iulian – Dar ăsta sunt eu!

Dani – Sunteți angajatul lunii, Iulian.

Alex – Ei, fericit?

Dani – Soția dumneavoastră va fi mândră de dumneavoastră, domnule Horia.

Rămâne o clipă descumpănit.

Alex – Asta era vestea bună, Iulian...

Iulian – Pentru că există și una rea?

Alex – Tocmai am aflat. Banca noastră a fost declarată în faliment.

Dani – Văduvele ruinate se înghesuie la porțile sucursalei.

Alex – Trebuie să găsim repede ceva care să le calmeze...

Iulian – Înțeleg... Mult de lucru pentru mine în perspectivă...

Dani – Mă tem că de data asta nu va fi suficient.

Alex – Va trebui să dăm o lovitură mare.

Dani – Un gest simbolic.

Alex – Este în joc însăși supraviețuirea sistemului nostru bancar, Iulian.

Iulian – Spuneți-mi că e un coșmar...

Alex (către Dani) – Du-te și adu ciocanul și secera...

Dani – Vreți să spuneți ciocanul și cuiele.

Alex – Nu asta am spus?

Dani iese.

Alex – Va trebui să fiți curajos, Iulian.

Becul roșu începe să clipească și alarma pornește.

Întineric.

Lumină.

Iulian doarme, răsturnat în fotoliu. Telefonul sună și el se trezește brusc. Răspunde.

Iulian – Da...? A, Dani? Da, da, în regulă... Nu, sunt bine... Am adormit puțin și am avut un coșmar...

Se ridică, încă buimac, și se îndreaptă spre măsuță. Ia termosul.

Iulian – Am nevoie de o cafea zdravănă...

Deșurubează termosul și se pregătește să-și toarne cafea în capac. Dar din el pare să iasă un fum alb care învăluie scena, scăldată într-o lumină ireală, în timp ce se aude o voce din off, care poate fi cea a lui Alex.

Alex – Aveți dreptul la o dorință, domnule Horia...

Iulian – De fapt, Horea...

Alex – Scuze...

Iulian – Și, de obicei, nu sunt trei dorințe?

Alex – E criză, domnule Horea.

Iulian – O singură dorință... Atunci să zicem... pot să primesc o cafea?

Întuneric.

Lumină.

Iulian doarme, răsturnat în fotoliu. Marina intră în birou și îl vede.

Marina – Iulian?

Iulian – Marina? Dar ce faci aici?

Marina – I-am cerut asistentei tale să mă anunțe, dar cum nu răspundeai...

Iulian – Scuză-mă, cred că am ațipit puțin...

Marina – Îți amintești că trebuia să mâncăm împreună?

Iulian – Da, da, sigur... Sunt gata. Mergem?

Marina – Bine. Ești sigur că ești bine?

Iulian – Da, da. Rutina...

Marina – Bine...

Se pregătesc să iasă.

Iulian – Doar că am avut un coșmar incredibil... N-ai idee...

Marina – Serios?

Iulian – O să râzi, dar am visat că erai soția mea.

Marina – Dar, Iulian... eu sunt soția ta.

Iulian – A... În cazul ăsta, cred că acest coșmar nu s-a terminat încă de tot...

Ies.

Întuneric.

Sfârșit.

DESPRE AUTOR

Jean-Pierre Martinez s-a născut în 1955 la Auvers-sur-Oise, în Franța. În tinerețe a fost baterist în mai multe formații rock, apoi a lucrat ca semiolog în domeniul publicității. Ulterior a devenit scenarist de televiziune, înainte de a se consacra teatrului și dramaturgiei.

A scris aproximativ o sută de scenarii pentru televiziune și, până în prezent, a publicat 123 de piese de teatru. Comediile și piesele sale au fost traduse în numeroase limbi și sunt reprezentate în Franța și în peste o sută de țări din întreaga lume.

Opera lui Jean-Pierre Martinez abordează, prin umor, satiră, absurd și uneori comedie neagră, teme precum societatea contemporană, relațiile umane, puterea, hazardul și identitatea.

Textele integrale ale pieselor sale pot fi citite și descărcate gratuit de pe site-ul său oficial. Orice reprezentare publică necesită însă o autorizație prealabilă.

Link către pagina pieselor traduse în limba română

<https://jeanpierremartinez.net/ro/piese-de-teatru-in-romana-jean-pierre-martinez/>

DREPTURI DE AUTOR ȘI REPREZENTARE

Autor: Jean-Pierre Martinez

Traducere și adaptare în limba română: autorul

Textul acestei opere este protejat de legislația privind drepturile de autor. Este interzisă reproducerea, distribuirea, publicarea, adaptarea sau modificarea, integrală sau parțială, a operei fără acordul prealabil al autorului.

Această piesă poate fi citită și descărcată gratuit pentru uz personal.

Orice reprezentație publică, profesionistă sau de amatori, necesită însă o autorizație prealabilă și plata drepturilor de autor corespunzătoare.

Drepturile lui Jean-Pierre Martinez sunt administrate prin **SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques)**.

Pentru orice solicitare privind autorizarea unei reprezentații sau drepturile de autor, vă rugăm să utilizați site-ul oficial:

Link către pagina de contact

<https://jeanpierremartinez.net/ro/contact-3/>

Avignon – octombrie 2026

© La Comédiathèque

Piesă disponibilă pentru descărcare gratuită